

Spis treści

158. Choroby naczyń chłonnych	Andrzej Szulc	158
158. Podstawy fizjologii układu chłonnego		158
158. Zapalenie naczyń chłonnych		158
158. Obrzez limfatyczny		158
158.		158
158. Zmiany w układzie krążenia w chorobach gruczołów wydzielających		158
158. Zaburzenia czynności tarczycy	Jacek Wójcik, Waldemar Banasiak, Piotr Ponkowski	158
158. 26.1.1. Nadczynność tarczycy	Wojciech Mysza, Małgorzata Kowalczyk, Małgorzata Tarczynska	26.1.1
158. 26.1.1.1. Nadczynność tarczycy u chorych na zespół autoimmune	Wojciech Mysza, Małgorzata Kowalczyk, Małgorzata Tarczynska	26.1.1.1
158. 26.1.1.2. Niedoczynność tarczycy	Wojciech Mysza, Małgorzata Kowalczyk, Małgorzata Tarczynska	26.1.1.2
158. Nadczynność przytarczyc	Jacek Wójcik, Waldemar Banasiak, Piotr Ponkowski	158
158. 26.2. Pierwotna nadczynność przytarczyc	Wojciech Mysza, Małgorzata Kowalczyk, Małgorzata Tarczynska	26.2
Oznaczenia i skróty		XIX
17 Niewydolność serca		697
17.1. Przewlekła niewydolność serca Ewa A. Jankowska, Jolanta Petruk-Kowalczyk, Waldemar Banasiak, Piotr Ponkowski		697
17.1.1. Przewlekła niewydolność serca z zachowaną czynnością skurczową lewej komory (rozkurczowa niewydolność serca) Andrzej Surdacki, Jacek S. Dubiel		714
17.2. Ostra niewydolność serca Robert Zymlski, Paweł Siwołowski, Jan Biegus, Waldemar Banasiak, Piotr Ponkowski		723
17.3. Mechaniczne wspomaganie czynności serca Jerzy Sadowski, Karol Wierzbicki, Piotr Przybyłowski, Irena Milaniak		738
17.3.1. Kontrapulsacja wewnętrzortalna		738
17.3.2. Urządzenia wspomagające czynność komór		739
17.3.3. Sztuczne serce		740
17.4. Leczenie operacyjne przewlekłej niewydolności serca Jerzy Sadowski, Karol Wierzbicki, Piotr Przybyłowski, Irena Milaniak		741
17.4.1. Przeszczepianie serca		741
17.4.2. Inne metody		743
17.5. Terapia komórkowa Wojciech Wojakowski, Michał Tendera		745
17.6. Rehabilitacja ruchowa chorych z niewydolnością serca Ewa A. Jankowska, Waldemar Banasiak, Piotr Ponkowski		750
17.6.1. Rehabilitacja chorych z przeszczepionym sercem		753
18 Nadciśnienie tętnicze		757
18.1. Klasyfikacja Andrzej Januszewicz, Aleksander Prejbisz		757
18.2. Nadciśnienie tętnicze pierwotne Andrzej Januszewicz, Aleksander Prejbisz		758
18.3. Nadciśnienie tętnicze wtórne		774
18.3.1. Nadciśnienie naczyniowonerkowe Andrzej Januszewicz, Aleksander Prejbisz		774
18.3.2. Nadciśnienie tętnicze w chorobach nerek Andrzej Więcek, Jerzy Chudek		784
18.3.3. Hiperaldosteronizm pierwotny (zespół Conna) Jadwiga Ślomińska-Szrednicka		787
18.3.3.1. Wpływ hiperaldosteronizmu na układ sercowo-naczyniowy Andrzej Januszewicz, Aleksander Prejbisz		790
18.3.4. Zespół Cushinga Anna A. Kasperlik-Zaluska		791
18.3.5. Guz chromochłonny Włodzimierz Januszewicz, Andrzej Januszewicz		793
18.3.5.1. Wpływ guza chromochłonnego na układ sercowo-naczyniowy		802
18.4. Rehabilitacja w nadciśnieniu tętniczym Anna Jegier		803
19 Nadciśnienie płucne Adam Torbicki, Marcin Kurzyna		807
19.1. Przeszczepianie płuc w leczeniu pierwotnego nadciśnienia płucnego Jacek Wojski, Sławomir Żegleń, Ewa Kucewicz, Marian Zembala		818

20 Choroby aorty i tętnic obwodowych	821
20.1. Choroby aorty <i>Wojciech Bodzoń, Leszek Masłowski</i>	821
20.1.1. Tętniak aorty.....	821
20.1.1.1. Tętniak aorty piersiowej	822
20.1.1.2. Tętniak aorty brzusznej	824
20.1.2. Rozwarstwienie aorty	828
20.2. Choroba Takayasu <i>Marzena Frołow, Leszek Masłowski</i>	832
20.3. Olbrzymiokomórkowe zapalenie tętnic <i>Marzena Frołow, Leszek Masłowski</i>	834
20.4. Zakrzepowo-zarostowe zapalenie naczyń <i>Marzena Frołow, Leszek Masłowski</i>	836
20.5. Choroby dużych tętnic kończyn dolnych.....	839
20.5.1. Przewlekłe niedokrwienie kończyn dolnych <i>Marzena Frołow, Leszek Masłowski</i>	839
20.5.2. Ostre niedokrwienie kończyn dolnych <i>Wojciech Bodzoń, Leszek Masłowski</i>	847
20.6. Zwężenie tętnic szyjnych <i>Wojciech Bodzoń, Leszek Masłowski</i>	851
20.7. Zespół podkradania tętnicy podobojczykowej <i>Marzena Frołow, Rafał Niżankowski</i>	854
20.8. Choroby tętnic trzewnych <i>Wojciech Bodzoń</i>	856
20.8.1. Ostre niedokrwienie jelit	856
20.8.2. Przewlekłe niedokrwienie jelit	857
20.9. Naczyniowe zespoły uciskowe <i>Marzena Frołow, Leszek Masłowski</i>	858
20.9.1. Zespół górnego otworu klatki piersiowej.....	858
20.9.2. Zespół usidlenia tętnicy podkolanowej	860
20.9.3. Zespół ucisku lewej żyły nerkowej przez aortę i tętnicę kreuzkową górną.....	862
20.10. Rehabilitacja w miażdżycy tętnic kończyn dolnych <i>Piotr Mika</i>	862
21 Choroby żył obwodowych <i>Marzena Frołow, Leszek Masłowski</i>	865
21.1. Zakrzepowe zapalenie żył powierzchniowych.....	865
21.2. Przewlekła niewydolność żylna	867
22 Żylna choroba zakrzepowo-zatorowa	873
22.1. Stany nadkrzepliwości <i>Anetta Undas, Krystyna Zawilska</i>	873
22.2. Zakrzepica żył głębokich <i>Rafał Niżankowski</i>	877
22.3. Zatorowość płucna <i>Piotr Pruszczyk, Adam Torbicki</i>	886
22.4. Profilaktyka pierwotna żywnej choroby zakrzepowo-zatorowej <i>Krystyna Zawilska, Rafał Niżankowski</i>	897
23 Choroby mikrokrążenia <i>Marzena Frołow, Leszek Masłowski</i>	903
23.1. Objaw Raynarda	903
23.2. Siność siatkowata	906
23.3. Akrocyanoza	907
23.4. Bolesny rumień kończyn.....	907
24 Wady rozwojowe naczyń krwionośnych <i>Marzena Frołow, Leszek Masłowski</i>	909
24.1. Zespół Marfanu	909
24.2. Zespół Ehlersa i Danlosa (typ IV).....	911
24.3. Wrodzone malformacje naczyniowe.....	912
24.3.1. Wrodzone malformacje tętniczo-żyłne	912
24.4. Zespół Klippela i Trénaunaya.....	913
24.5. Naczyniaki	914

25 Choroby naczyń chłonnych	<i>Andrzej Szuba</i>	917
25.1. Podstawy fizjologii układu chłonnego		917
25.2. Zapalenie naczyń chłonnych		917
25.3. Obrzęk limfatyczny		918
26 Zmiany w układzie krążenia w chorobach gruczołów wydzielania wewnętrznego		925
26.1. Zaburzenia czynności tarczycy	<i>Barbara Jarząb, Ewa Płaczkiewicz-Jankowska</i>	925
26.1.1. Nadczynność tarczycy		925
26.1.1.1. Nadczynność tarczycy u chorych leczonych amiodaronem		931
26.1.2. Niedoczynność tarczycy		932
26.2. Nadczynność przytarczyc	<i>Franciszek Kokot, Edward Franek</i>	935
26.2.1. Pierwotna nadczynność przytarczyc		935
26.2.2. Wtórna nadczynność przytarczyc		937
26.3. Rakowiak	<i>Barbara Jarząb, Ewa Płaczkiewicz-Jankowska</i>	938
26.4. Akromegalia	<i>Wojciech Zgliczyński</i>	941
27 Zmiany w układzie krążenia w cukrzycy		947
27.1. Klasyfikacja zaburzeń gospodarki węglowodanowej	<i>Jacek Sieradzki</i>	947
27.2. Epidemiologia cukrzycy i jej związek z epidemiologią chorób serca	<i>Przemysław Witek</i>	949
27.3. Patogeneza zmian w układzie krążenia w cukrzycy	<i>Elżbieta Kozek</i>	952
27.4. Zasady diagnostyki i terapii zaburzeń gospodarki węglowodanowej u osób z chorobami serca	<i>Jacek Sieradzki</i>	956
27.5. Szczególne cechy kliniczne i odrębności leczenia chorób serca u chorych na cukrzycę	<i>Michał Tendera, Ewa Gąsiewska-Żurek</i>	958
27.5.1. Choroba niedokrwienna serca		958
27.5.2. Niewydolność serca		964
28 Zmiany w układzie krążenia w chorobach nerek	<i>Jacek Imiela, Krzysztof J. Filipiak, Franciszek Majstrak</i>	967
29 Zmiany w układzie krążenia w chorobach reumatycznych		973
29.1. Układowe zapalenia naczyń	<i>Andrzej Szczeklik, Jacek Musiał</i>	973
29.1.1. Ziarniniakowość Wegenera		973
29.1.2. Mikroskopowe zapalenie naczyń		974
29.1.3. Zespół Churga i Strauss		975
29.1.4. Guzkowe zapalenie tętnic		976
29.1.5. Choroba Kawasaki		976
29.2. Zespół antyfosfolipidowy	<i>Jacek Musiał, Irena Zimmermann-Górska</i>	977
29.3. Inne choroby reumatyczne	<i>Irena Zimmermann-Górska</i>	978
29.3.1. Uogólnione choroby tkanki łącznej		978
29.3.2. Spondyloartropatia		981
29.3.3. Dna moczanowa		981
29.3.4. Wpływ leków stosowanych w reumatologii na układ krążenia		982
30 Zmiany w układzie krążenia w zespole obturacyjnego bezdechu sennego	<i>Robert Pływaczewski</i>	983
40.1.2. Wpływ wysiłku fizycznego na układ krążenia w zdrowiu		1002
31 Układ krążenia w chorobach nowotworowych	<i>Elżbieta Senkus-Konecka, Maria Dudziak, Jacek Jassem</i>	989
31.1. Zmiany w układzie krążenia związane z chorobą nowotworową		989
31.2. Sercowo-naczyniowe konsekwencje leczenia przeciwnowotworowego		993
31.2.1. Wpływ leków przeciwnowotworowych na układ krążenia		993

31 Choroby układu krążenia	993
31.2.1.1. Leki cytotoksyczne	993
31.2.1.2. Leki stosowane w terapii celowanej i biologicznej.....	998
31.2.1.3. Leki o działaniu hormonalnym	999
31.2.1.4. Inne leki stosowane w leczeniu nowotworów złośliwych	1000
31.2.2. Typy uszkodzenia układu krążenia przez leki przeciwnowotworowe	1000
31.2.3. Wpływ radioterapii na układ krążenia.....	1001
31.2.3.1. Popromienne uszkodzenie serca	1001
31.2.3.2. Uszkodzenia popromienne innych elementów układu krążenia	1002
31.2.3.3. Radioterapia u chorych z wszczepionym rozrusznikiem serca.....	1003
32 Choroby układu krążenia u kobiet	1005
32.1. Układ krążenia u kobiet w okresie ciąży i porodu	1005
32.1.1. Fizjologia i diagnostyka układu krążenia u kobiet w ciąży <i>Zdzisława Kornacewicz-Jach, Andrzej Wojtarowicz</i>	1005
32.1.2. Choroby układu krążenia w okresie ciąży i porodu <i>Zdzisława Kornacewicz-Jach</i>	1008
32.1.2.1. Nadciśnienie tętnicze	1008
32.1.2.2. Kardiomiopatia połogowa	1009
32.1.2.3. Nabycie zastawkowe wady serca	1010
32.1.2.4. Wrodzone wady serca	1011
32.1.2.5. Zespół Marfana	1013
32.1.2.6. Zawał serca u kobiety w ciąży	1013
32.1.2.7. Zaburzenia rytmu serca	1015
32.1.2.8. Stan przedrzucawkowy <i>Zdzisława Kornacewicz-Jach, Zbigniew Celewicz</i>	1016
32.2. Menopauza i hormonalna terapia zastępcza <i>Jadwiga Kłos</i>	1019
32.2.1. Zmiany w układzie krążenia w okresie około- i pomenopausalnym	1019
32.2.2. Hormonalna terapia zastępcza – aspekty kardiologiczne	1020
32.2.2.1. Selektywne modulatory receptora estrogenowego	1023
33 Omdlenia <i>Piotr Kułakowski</i>	1025
33.1. Omdlenia odruchowe	1027
33.2. Zespół zatoki szyjnej	1028
33.3. Omdlenie sytuacyjne	1029
33.4. Hipotonja ortostatyczna.....	1029
33.5. Omdlenia kardiogenne	1029
33.6. Omdlenia związane z chorobami naczyń mózgowych	1031
34 Nagłe zatrzymanie krążenia <i>Mirosław Jankowski</i>	1033
35 Urazy serca <i>Andrzej Bochenek, Łukasz J. Krzych</i>	1043
36 Opieka paliatywna w kardiologii <i>Jacek Łuczak, Izabela Katyńska, Aleksandra Kotlińska-Lemieszek, Maciej Sopata</i>	1047
36.1. Zagadnienia ogólne.....	1047
36.2. Leczenie objawowe.....	1048
37 Konsultacje kardiologiczne przed operacjami pozasercowymi <i>Witold Pikt-Pietkiewicz, Tomasz Pasierski, Andrzej Kübler</i>	1053
37.1. Ocena ryzyka okooperacyjnego	1053
37.2. Okooperacyjne leczenie farmakologiczne i monitorowanie.....	1057

37.3. Okołooperacyjny zawał serca	1058
37.4. Inne stany zwiększonego ryzyka okołooperacyjnego	1058
37.4.1. Przewlekła niewydolność serca	1058
37.4.2. Nadciśnienie tętnicze	1059
37.4.3. Zwężenie zastawki aortalnej	1059
38 Rehabilitacja kardiologiczna	1061
38.1. Program rehabilitacji kardiologicznej <i>Piotr Dylewicz, Janusz Bromboszcz, Zbigniew Eysymontt</i>	1061
38.2. Obciążanie wysiłkiem fizycznym osób z chorobami układu krążenia <i>Janusz Bromboszcz, Anna Jegier, Piotr Dylewicz, Małgorzata Wilk</i>	1069
38.2.1. Ćwiczenia fizyczne stosowane w okresie rehabilitacji na oddziale szpitalnym	1069
38.2.2. Trening fizyczny w rehabilitacji kardiologicznej	1071
38.2.3. Zalecenia dotyczące samodzielnej aktywności fizycznej.....	1077
38.3. Wybrane problemy w rehabilitacji kardiologicznej.....	1079
38.3.1. Rehabilitacja osób w podeszłym wieku <i>Ewa Deskur-Śmielecka, Piotr Dylewicz</i>	1079
38.3.2. Rehabilitacja po leczeniu kardiochirurgicznym <i>Sławomira Borowicz-Bierkowska, Piotr Dylewicz</i>	1081
38.3.3. Obciążanie wysiłkiem fizycznym osób z zaburzeniami rytmu serca i przewodzenia <i>Ewa Straburzyńska-Migaj</i>	1082
38.3.3.1. Ćwiczenia fizyczne u chorych niezabezpieczonych kardiowertерem-defibrylatorem (ICD) lub stymulatorem serca	1082
38.3.3.2. Ćwiczenia fizyczne u chorych z wszczepionym ICD	1083
38.3.3.3. Ćwiczenia fizyczne u chorych z wszczepionym stymulatorem serca	1085
38.3.3.4. Wskazania i ograniczenia stosowania zabiegów fizykoterapii u osób z chorobami układu krążenia <i>Jolanta Kujawa, Anna Jegier</i>	1085
38.3.4.1. Leczenie ciepłem i zimnem	1086
38.3.4.2. Światłolecznictwo	1087
38.3.4.3. Elektroterapia	1088
38.3.4.4. Magnetoterapia i magnetostymulacja	1089
38.3.4.5. Ultradźwięki.....	1089
38.3.4.6. Masaż leczniczy	1089
39 Zagadnienia psychologiczne w kardiologii <i>Jan Tylka</i>	1093
39.1. Czynniki psychiczne w etiologii, terapii i rehabilitacji choroby niedokrwiennej serca.....	1093
39.1.1. Specyfika osobowości i zachowania a choroba	1093
39.1.2. Emocje a choroba niedokrwenna serca	1094
39.2. Stres a choroby układu krążenia.....	1094
39.3. Problemy psychiczne jako reakcja na chorobę	1095
39.4. Cele rehabilitacji psychicznej i sposoby ich realizacji	1095
39.5. Jakość życia w chorobach układu krążenia.....	1097
40 Uprawianie sportu	1099
40.1. Układ krążenia a wysiłek fizyczny <i>Anna Jegier</i>	1099
40.1.1. Fizjologia wysiłku fizycznego	1099
40.1.2. Wpływ wysiłku fizycznego na układ krążenia w zdrowiu	1102
40.1.2.1. Wysiłek jednorazowy	1102
40.1.2.2. Adaptacja układu krążenia do powtarzanego wysiłku	1102
40.1.2.3. Kardio- i wazoprotekcyjny wpływ systematycznego wysiłku fizycznego	1104
40.1.3. Aktywność ruchowa jako element prewencji pierwotnej chorób układu krążenia	1105

8201	40.1.4. Wpływ wysiłku fizycznego na układ krążenia u osób z chorobami tego układu	1106
8201	40.1.5. Aktywność ruchowa w prewencji wtórnej chorób układu krążenia	1108
8201	40.1.6. Wpływ leków i używek na reakcje układu krążenia podczas wysiłku fizycznego	1108
8201	40.1.7. Bezpieczeństwo treningu fizycznego podejmowanego w ramach prewencji chorób układu krążenia	1109
4001	40.2. Serce sportowca <i>Wojciech Braksator, Artur Mamcarz</i>	1110
4001	40.3. Zasady orzekania w kardiologii sportowej <i>Artur Mamcarz, Wojciech Braksator, Hubert Krysztofiak</i>	1117
4001	40.3.1. Standardy orzecznicze	1117
4001	31.2.3.2. Uszkodzenia popromiennej części układu krążenia	1182
41	Leki kardiologiczne	1121
4111	41.1. Leki blokujące receptory adrenergiczne <i>Paweł Petkow-Dimitrow</i>	1121
4001	41.1.1. α-blokery	1121
4001	41.1.2. β-blokery	1122
4001	41.2. Blokery kanału wapniowego <i>Paweł Petkow-Dimitrow</i>	1124
4001	41.3. Leki antyarytmiczne klasy I <i>Maria Trusz-Gluza</i>	1125
4001	41.3.1. Leki antyarytmiczne klasy Ia	1126
4001	41.3.1.1. Chinidyna	1126
4001	41.3.1.2. Prokainamid	1127
4001	41.3.1.3. Dizopiramid	1128
4001	41.3.2. Leki antyarytmiczne klasy Ib	1128
4001	41.3.2.1. Lidokaina	1128
4001	41.3.2.2. Meksyletyna	1129
4001	41.3.3. Leki antyarytmiczne klasy Ic	1129
4001	41.3.3.1. Propafenon	1129
4001	41.3.3.2. Flekainid	1130
4001	41.4. Leki antyarytmiczne klasy III <i>Maria Trusz-Gluza</i>	1130
4001	41.4.1. Amiodaron	1130
4001	41.4.2. Sotalol	1132
4001	41.4.3. Bretylium	1133
4001	41.4.4. Ibutyliid	1133
4001	41.4.5. Dofetylid	1133
4001	41.4.6. Dronedaron	1134
4001	41.4.7. Azymilid	1134
4001	41.5. Leki działające inotropowo dodatnio <i>Paweł Petkow-Dimitrow</i>	1134
4001	41.5.1. Noradrenalina i adrenalina	1134
4001	41.5.2. Dopamina	1135
4001	41.5.3. Dobutamina	1135
4001	41.5.4. Glikozydy naparstnicy	1136
4001	41.5.5. Inhibitory fosfodiesterazy	1137
4001	41.6. Leki hamujące układ renina–angiotensyna–aldosteron <i>Paweł Petkow-Dimitrow</i>	1138
4001	41.6.1. Inhibitory konwertazy angiotensyny	1138
4001	41.6.2. Blokery receptora angiotensynowego	1140
4001	41.6.3. Blokery receptora aldosteronowego	1141
4001	41.6.4. Inhibitory reniny (aliskiren)	1141
4001	41.7. Leki przeciwnadciśnieniowe działające ośrodkowo <i>Paweł Petkow-Dimitrow</i>	1141
4001	41.7.1. Klonidyna	1141
4001	41.7.2. Metylodopa	1142
4001	41.7.3. Moksonidyna i rylmenidyna	1142
4001	41.7.4. Rezerpina	1143

41.8. Leki rozszerzające naczynia Paweł Petkow-Dimitrow	1143
41.8.1. Azotany	1143
41.8.2. Molsydomina	1144
41.8.3. Nitroprusydek sodu	1144
41.8.4. Dihydralazyna	1144
41.8.5. Blokery receptora endotelinowego	1145
41.8.6. Inhibitory fosfodiesterazy typu 5	1145
41.8.7. Nesirytyd	1146
41.9. Prostanoidy Jacek Jawieř	1146
41.9.1. Alprostadyl	1146
41.9.2. Epoprostenol	1147
41.9.3. Iloprost	1147
41.9.4. Inhibitory syntazy i receptora TXA ₂	1148
41.10. Leki przeciwwrzepiwe Anetta Undas, Krzysztof J. Filipiak	1148
41.10.1. Heparyny	1148
41.10.2. Inhibitory czynnika Xa	1152
41.10.3. Bezpośrednie inhibitory trombiny	1153
41.10.4. Antagoniści witaminy K	1154
41.11. Leki przeciwpłytkowe Anetta Undas, Krzysztof J. Filipiak	1159
41.11.1. Kwas acetylosalicylowy	1159
41.11.2. Pochodne tienopirydyny	1161
41.11.3. Antagoniści receptora glikoproteinowego (GP) IIb/IIIa	1164
41.11.4. Inne leki przeciwpłytkowe	1165
41.12. Leki fibrynolityczne Anetta Undas, Krzysztof J. Filipiak	1166
41.13. Leki hipolipemizujące Barbara Cybulska, Longina Kłosiewicz-Latoszek	1167
41.13.1. Statyny	1167
41.13.2. Ezetymib	1168
41.13.3. Żywice jonowymienne	1169
41.13.4. Fibraty	1169
41.13.5. Kwas nikotynowy	1170
41.14. Leki moczopędne Robert Drabczyk	1171
41.14.1. Diuretyki pętlowe	1171
41.14.1.1. Furosemid	1171
41.14.1.2. Torasemid	1172
41.14.2. Diuretyki tiazydowe i tiazydopodobne	1172
41.14.2.1. Hydrochlorotiazyd	1172
41.14.2.2. Chlortalidon	1173
41.14.2.3. Indapamid	1173
41.14.3. Diuretyki oszczędzające potasu	1174
41.14.3.1. Spironolakton	1174
41.14.3.2. Eplerenon	1175
41.14.3.3. Amiloryd	1176
41.15. Inne leki Paweł Petkow-Dimitrow	1176
41.15.1. Atropina	1176
41.15.2. Iwabradyna	1177
41.15.3. Midodryna	1178
41.15.4. Pentoksyfilina	1178
41.15.5. Siarczan magnezu	1179
41.15.6. Trimetazydyna	1179

42 Zasady racjonalnej oceny i interpretacji doniesień naukowych	1181
42.1. Wprowadzenie <i>Piotr Gajewski, Roman Jaeschke</i>	1181
42.2. Pytania kliniczne <i>Jan Brożek, Piotr Gajewski, Wiktoria Leśniak, Roman Jaeschke, Jacek Mrukowicz, Małgorzata Bała</i>	1182
42.2.1. Formułowanie pytania klinicznego	1182
42.2.2. Składowe pytania klinicznego	1182
42.2.2.1. Pacjenci (populacja)	1182
42.2.2.2. Interwencja	1183
42.2.2.2.1. Precyza opisu interwencji (ocenianej i kontrolnej)	1183
42.2.2.2.2. Dobór interwencji w grupie kontrolnej	1183
42.2.2.2.3. Efekt grupowy leków	1183
42.2.2.3. Punkty końcowe	1184
42.2.2.3.1. Obiektywne i subiektywne punkty końcowe	1184
42.2.2.3.2. Klinicznie istotne i zastępcze punkty końcowe	1184
42.2.2.3.3. Złożone punkty końcowe	1185
42.2.2.3.4. Jakość życia związana ze zdrowiem	1185
42.2.2.3.5. Koszty opieki zdrowotnej	1186
42.3. Ocena informacji o metodzie leczniczej, rokowaniu lub szkodliwości <i>Wiktoria Leśniak, Jan Brożek, Roman Jaeschke, Piotr Gajewski, Małgorzata Bała, Jacek Mrukowicz</i>	1186
42.3.1. Rodzaje i metodyka badań klinicznych	1187
42.3.1.1. Badania eksperymentalne	1187
42.3.1.1.1. Ocena wiarygodności badania z randomizacją	1187
42.3.1.2. Badania obserwacyjne	1190
42.3.1.2.1. Ocena wiarygodności analitycznych badań obserwacyjnych	1191
42.3.2. Miary efektu	1191
42.3.2.1. Rodzaje zmiennych	1191
42.3.2.2. Pojęcia	1192
42.3.3. Interpretacja wyników	1193
42.3.3.1. Istotność statystyczna i kliniczna oraz precyza oszacowania efektu	1193
42.3.3.2. Analiza w podgrupach	1193
42.3.3.3. Możliwości wykorzystania wyników badania klinicznego w opiece nad konkretnym pacjentem	1195
42.4. Ocena informacji o metodzie diagnostycznej <i>Jan Brożek, Roman Jaeschke, Wiktoria Leśniak, Piotr Gajewski, Jacek Mrukowicz, Małgorzata Bała</i>	1195
42.4.1. Proces diagnostyczny	1195
42.4.2. Ocena przydatności testu	1196
42.4.2.1. Ocena wiarygodności informacji na temat testu	1196
42.4.2.2. Parametry określające trafność testu	1197
42.4.2.3. Którym parametrem trafności diagnostycznej testu należy się kierować	1198
42.4.3. Kliniczne wykorzystanie znajomości charakterystyki testu diagnostycznego	1198
42.5. Przegląd systematyczny i metaanaliza <i>Wiktoria Leśniak, Małgorzata Bała, Jacek Mrukowicz, Jan Brożek, Roman Jaeschke, Piotr Gajewski</i>	1198
42.5.1. Definicje	1198
42.5.2. Kryteria wiarygodności	1199
42.5.3. Metaanaliza	1199
42.5.4. Zastosowanie wyników	1200
42.6. Wytyczne praktyki klinicznej <i>Roman Jaeschke, Piotr Gajewski, Jan Brożek, Jacek Mrukowicz, Małgorzata Bała, Wiktoria Leśniak</i>	1200
42.6.1. Etapy tworzenia wytycznych	1201
42.6.2. Ocena jakości wytycznych	1202
42.6.3. Problemy w korzystaniu z wytycznych	1202
42.6.4. Wdrażanie wytycznych do praktyki	1203

42.7. Źródła wiarygodnych odpowiedzi na pytania kliniczne	<i>Małgorzata Bała, Jan Brożek, Roman Jaeschke, Piotr Gajewski, Wiktoria Leśniak, Jacek Mrukowicz</i>	1203	
43	Orzecznictwo lekarskie w kardiologii	<i>Anna Wilmowska-Pietruszyńska, Dorota Powała</i>	1205
44	Wybrane badania kliniczne	<i>Małgorzata Bała, Wiktoria Leśniak, Roman Jaeschke, Piotr Gajewski</i>	1211
44.1.	Wprowadzenie		1211
44.1.1.	Słownik pojęć używanych w opisie badań klinicznych		1211
44.1.2.	Spis skrótów stosowanych w rozdziale		1213
44.2.	Opracowania badań		1214
	„A do Z” faza Z		1214
	ADVANCE		1215
	AFFIRM		1217
	ALLHAT		1218
	ALLHAT-LLT		1219
	ANBP2		1220
	APAF		1221
	ASCOT-BPLA		1222
	ASCOT-LLA		1223
	BAFTA		1225
	BEAUTIFUL		1226
	BPLTTC		1227
	CACAF		1228
	CARDS		1229
	CARE-HF		1230
	CAST		1231
	CHARM		1232
	CLARITY-TIMI 28		1235
	COPERNICUS		1236
	COURAGE		1237
	CREDO		1238
	CURE		1239
	DEFINITE		1241
	EMIAT		1242
	EUROPA		1243
	ExTRACT-TIMI 25		1244
	FIELD		1245
	HERS		1246
	HERS II		1247
	HOPE		1248
	HORIZONS-AMI		1249
	HOT CAFE Polish Study		1250
	HPS		1251
	HYVET		1253
	I-PRESERVE		1254
	ICTUS		1255
	INVEST		1256
	OASIS-5		1257

Spis treści

OASIS-6	1258
OAT.....	1259
ONTARGET.....	1260
PEACE.....	1262
POISE.....	1263
PROVE IT-TIMI 22.....	1264
RACE.....	1266
SENIORS	1267
SOLVD.....	1268
X-SOLVD	1269
TACTICS-TIMI 18	1270
TNT.....	1272
TRANSCEND.....	1273
WHI	1274
Aktualizacja	1275
12.1. Infekcyjne zapalenie wsierdzia <i>Janina Stepińska</i>	1275
Indeks.....	1291

Poza autorami rozdziałów zdjęcia udostępnili:

Mariusz Jakubowski (ryc. 17.3-4), prof. dr hab. med. Jerzy Szaflik (ryc. 18.2-1)